

EHDOTUS MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI KIINTEISTÖTIETOJÄRJESTELMÄN TULOJEN JAKAMISESTA

1 Asetusehdotuksen säädösperusta

Kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain (453/2002, jäljempänä KTJ -laki) 5 §:n 2 momentti sisältää perusteet kiinteistötietojärjestelmän tulojen jakamisesta. Lainkohdan mukaan kiinteistötietojärjestelmän hallinnosta, ylläpitämisestä, tietopalvelusta ja kehittämisestä aiheutuvien kustannustensa kattamiseksi Maanmittauslaitos saa kiinteistötietojärjestelmän suoritteista kertyvistä tuloista maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettävän osuuden. Kiinteistötietojärjestelmän muista toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten kattamisesta järjestelmän suoritteista saatavilla tuloilla sekä tulojen jakamisesta muutoin järjestelmästä huolehtivien viranomaisten kesken säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön asetus kiinteistötietojärjestelmän tulojen jakamisesta (1152/2021) on voimassa 31.12.2022 asti.

Tulot määräytyvät KTJ -lain 7 §:n perusteella. Maksujen suuruudesta säädetään erikseen annettavalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja tietopalvelusta perittävistä maksuista.

2. Nykytila ja ehdotetut muutokset

KTJ -lakiin perustuvien tulojen jako on määrätty maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiinteistötietojärjestelmän tulojen jakamisesta (1152/2021). Asetus tuli voimaan 1.1.2022 ja on voimassa 31.12.2022 saakka. Uusi asetus on vastaavasti tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023 ja olemaan voimassa 31.12.2024 saakka.

Asetukseen 2 §:ssä määrätty kiinteistötietojärjestelmän kirjaamisosan tietopalveluinvestointien määrä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan tarkistettuja laskelmia.

3. Säännöskohtaiset perustelut

1 §

Pykälän sisältämä määräaika toteutuneiden kustannusten ilmoittamiseksi on tarkistettu uutta asetuskautta vastaavaksi. Maanmittauslaitos raportoi toteutuneet vuoden 2023 kustannukset kiinteistörekisteriä pitävillä kunnilla helmikuun 2024 loppuun mennessä ja vuoden 2024 kustannukset helmikuun 2025 loppuun mennessä. Muutoin pykälässä ovat voimassa olevan maksuasetuksen 1 §:ää vastaavat säännökset.

2 §

Pykälässä määrätty kiinteistötietojärjestelmän kirjaamisosan tietopalveluinvestointien määrä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan tarkistettuja laskelmia (902 533 €). Taloudelliset perustelut on esitetty kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja tietopalvelusta perittävien maksujen asetusehdotuksen perustelumuistion luvussa 4.1.

3 §

Pykälän 1 momentissa säädettävät Maanmittauslaitoksen ja kuntien väliset tulonjako-osuudet ehdotetaan pidettäväksi ennallaan. Momentin 1 kohdan mukaan Maanmittauslaitoksen osuus olisi 69,0 prosenttia ja kohdan 2 mukaan kiinteistörekisterin pitäjinä toimivien kuntien yhteinen osuus olisi 31,0 prosenttia.

Asetusehdotuksen 3 §:n 2 momentissa säädetään perusteista, joiden mukaan yksittäinen kunta saa saman pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua kuntien yhteisestä osuudesta oman osuutensa. Ehdotuksen mukaan kiinteistörekisterin pitäjänä toimivan kunnan osuus määräytyisi kunkin kunnan vuoden 2021 kiinteistörekisterin rekisteröintitapahtumien lukumäärän ja tammikuun 2022 väkiluvun perusteella.

4 §

Maanmittauslaitoksen kunnille tilittämän tulonjako-osuuden tilityspäivämäärät on tarkistettu vastaamaan ehdotettavan asetuksen voimassaoloaika.

Maanmittauslaitos jakaa saamistaan maksutuloista kiinteistörekisterin pitäjänä toimivien kuntien osuudet seuraavasti:

1.1.2023–31.5.2023 kertyneestä tulosta viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2023,

1.6.2023–31.8.2023 kertyneestä tulosta viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2023,

1.9.2023–31.12.2023 kertyneestä tulosta viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2024,

1.1.2024–31.5.2024 kertyneestä tulosta viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024,

1.6.2024–31.8.2024 kertyneestä tulosta viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024,

1.9.2024–31.12.2024 kertyneestä tulosta viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2025.

5 §

Asetusehdotuksen 5 §:ssä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta ja voimassaoloajasta. Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023 samanaikaisesti kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja tietopalvelusta perittäviä maksuja koskevan asetuksen kanssa. Asetus ehdotetaan olemaan voimassa 31.12.2024 asti kuten kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja tietopalvelusta perittäviä maksuja koskeva asetus.

4. Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset

Asetuksessa ehdotettu tulonjako vastaa osapuolille aiheutuvia kustannuksia.

Maanmittauslaitos on selvittänyt kiinteistötietojärjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvät kustannuksensa. Kiinteistörekisteriä pitävien kuntien kustannukset on selvitetty Suomen Kuntaliiton ja Helsingin kaupungin edustajien kanssa.

Maanmittauslaitokselle aiheutuu kiinteistötietojärjestelmän hallinnosta, ylläpidosta ja kehittämisestä asetuskaudella noin 6,9 miljoonan euron kokonaiskustannukset seuraavista kustannuseristä:

Taulukko 1. MML:n kustannuserittely KTJ:n hallintokustannuksista 1000 €

KTJ Hallinto	2023	2024	Yhteensä
<i>Kustannuslaji</i>			
Henkilöstökustannukset	750 927	769 503	1 520 430
Aineet ja tarvikkeet	80	82	162
Vuokrat	0	0	0
Palvelujen ostot	898	912	1 811
Muut erilliskustannukset	132 394	134 515	266 910
Kehittäminen ja muut kustannukset	2 564 899	2 608 152	5 173 051
Hallinnon kustannukset yhteensä	3 449 198	3 513 165	6 962 363

Vuosille 2023-2024 kohdistuu kiinteistötietojärjestelmän kirjaamisosan tietopalveluinvestoinneista aiheutuva 902 533 euron suuruinen poisto. Poisto jakautuu asetusvuosille siten, että vuonna 2023 poistot ovat 454 233 euroa ja vuonna 2024 448 300 euroa.

Lisäksi Maanmittauslaitokselle arvioidaan aiheutuvan asetuskaudella 2023-2024 noin 17,5 miljoonan euron kustannukset seuraavista kiinteistötietojärjestelmän ja kiinteistöpalvelun ylläpidon ja kehittämisen toimenpiteistä.

Taulukko 2. MML:n kiinteistötietopalvelun ylläpidon ja kehittämisen kustannukset 1000 €

Toimenpide	2023	2024	Yhteensä
Rekisterikartalla rekisteriyksikön rajojen tarkistus ja korjaus, rajaan limittyvien käyttöoikeusyksiköiden tarkistus ja korjaus	2 292	2 343	4 632
Kiinteistöluovutusilmoitusten ja kiinteistökaupan verkkopalvelusta tulleiden tietojen tarkastaminen, täydentäminen ja tallettaminen	269	269	538
Yleis- ja asemakaavat, rakennuskiellot, rakennusvalvontaviranomaisen päätökset, LSL:n nojalla annetut ELY-keskusten suojelupäätökset, VL:n nojalla annetut AVIen päätökset, kaivosviranomaispäätökset, kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa tarkoitetut ympäristötuki – ja luontoarvokauppasopimukset, STUK:n päätös ydinjätteiden loppusijoituspaikasta, AVIen päätökset yksityisiä hautapaikoista.	874	894	1 767
Lh.- ja kiinnitysrekisterin muistutusmerkinnät (ulosmittaus, turvaamistoimenpide, konkurssi, yrityssaneeraus, vallintarajoitus, lakisääteinen panttioikeus, hallinoiva	514	496	1 009

viranomainen, etuosto-oikeuden käyttäminen, lunastuslupa ym. viranomaispäätökset).			
Puuttuvien hlötunnusten, omistajatietojen ja virheellisten oikeuksien kohdentamisia koskevien merkintöjen päivittäminen.	633	647	1 279
KTJ:ään ja siitä annettaviin otteisiin ja tulosteisiin liit- tyvä asiakaspalvelu ja neuvonta. KTJ:n ominaisuus- ja sijaintitietoisissa olevien aineistovirheiden korjaaminen. Sovellusten häiriötilanteiden selvittäminen, korjaaminen ja dokumentointi sekä niiden seuranta, valvonta ja huol- totoimenpiteet.	3 004	3 089	6 093
Luvanvaraisia KTJ-tietoja käyttävien rajapintojen kutsu- ja lukottamismenettelyn uudistaminen, kiinteistötieto- palvelun uudistaminen ja sulauttaminen asiointipalvelun osaksi, KTJ –kyselypalvelun sopimuskäyttäjien palvelu- kapasiteetin varmistaminen, kiinteistötietojärjestelmien muutoksenhallinnan ja ylläpidon parantaminen, KR – tietojen täydentäminen ja päivittäminen muiden viran- omaisten vaatimilla tiedoilla tiedontuottajan toimesta; sähköisen palvelun kehittäminen siten, että maanomis- taja saa palvelusta keskeiset kiinteistöänsä koskevat tie- dot ja toimenpiteet, KR:n jatkuva kehittäminen	1 065	1 075	2 140
Kustannukset yhteensä	8 651	8 811	17 462

Kiinteistörekisteriä pitävien kuntien kustannukset

Kiinteistörekisteriä pitäville kunnille arvioidaan aiheutuvan asetuskaudella yhteensä noin 7,9 miljoonan euron kustannukset kiinteistötietojärjestelmän sekä kiinteistötietopalvelun toiminnan, kehittämisen ja ylläpidon toimenpiteistä.

Taulukko 3. Kiinteistötietojärjestelmän suoritteiden tulokertymä vuosina 2020-2024 1000 €.

Suoriteryhmä	Toteuma	To-	En-	Arvio	Arvio
	2020	teuma	nuste		
	2020	2021	2022	2023	2024
Otteet ja todistukset	668	785	749	733	735
Teknisen käyttöyhteyden kautta luovutetta- vat	14 092	14 887	14 995	15 799	16 114
Tulot yhteensä	14 760	15 672	15 744	16 533	16 849

Taulukko 4. KTJ:n ylläpidon arvioitu kustannusvastaavuus asetuskautena 2023-2024

KTJ Hallinto	2023	2024	Yhteensä
<i>Kustannuslaji</i>			
Henkilöstökustannukset	750 927	769 503	1 520 430
Aineet ja tarvikkeet	80	82	162
Vuokrat	0	0	0
Palvelujen ostot	898	912	1 811
Muut erilliskustannukset	132 394	134 515	266 910
Kehittäminen ja muut kustannukset	2 564 899	2 608 152	5 173 051
Hallinnon kustannukset yhteensä	3 449 198	3 513 165	6 962 363
Poistot	454 233	448 300	902 533
Muut KTJ –järjestelmän ylläpitokustannukset			
Kiinteistörekisteriä pitävät kunnat	3 915 076	3 995 114	7 910 190
Maanmittauslaitos	8 650 529	8 811 311	17 461 840
Muut kustannukset yhteensä	12 566 605	12 806 425	25 372 030
KOKONAISKUSTANNUKSET	16 469 036	16 767 890	33 236 926
TULOT	16 532 708	16 848 928	33 381 636

Maanmittauslaitoksen hallinto-organisaationa toimimisesta aiheutuneet kustannukset ehdotetaan korvattavaksi toteuman mukaisina. Hallinto-organisaation järjestelmän hallinnosta, ylläpitämisestä, tietopalvelusta ja kehittämisestä aiheutuviksi kustannuksiksi on arvioitu noin 6,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa n. 21 % asetuskauden ehdotetuilla maksuilla arvioituista tuloista. Mahdollisista käyttövolyymin muutoksista tai ennakoimattomista ylläpitokustannuksista johtuen kustannukset voivat kuitenkin poiketa ennakoidusta. Hallintokustannukset eivät kuitenkaan voi ylittää 27 % asetuskauden kokonaistulosta. Maanmittauslaitos raportoi kiinteistörekisteriä pitävillä kunnille toteutuneet vuoden 2023 hallintokustannukset viimeistään helmikuussa 2024 ja vuoden 2024 hallintokustannukset viimeistään helmikuussa 2025.

Kiinteistötietojärjestelmän muista toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten kattamisessa järjestelmän suoritteista saatavilla tuloilla ja tulojen jakaantumisessa muutoin järjestelmästä huolehtivien viranomaisten kesken ehdotetaan, että edellä mainittujen hallinto- ja poistokustannusten jälkeen jäävä tuloosuus pidetään voimassa olevan asetuksen mukaisena. Tulot jaetaan aiheutuneiden kustannusten suhteessa seuraavasti: kiinteistörekisteriä pitävien kuntien yhteinen osuus on 31 % ja Maanmittauslaitoksen osuus 69 %.

Taulukko 5. KTJ –tulojen jakautuminen kustannusten kattamiseksi Maanmittauslaitoksen ja kiinteistörekisteriä pitävien kuntien välillä asetuskautena 2023-2024

Tulojen jakautuminen	2023	2024	Yhteensä
1 § MML:n osuus tuloista KTJ –hallintokustannusten kattamiseksi	3 449 198	3 513 165	6 962 363
MML:n osuus asetuskauden tuloista enintään 27 %	21 %	21 %	21 %
2 § MML:n osuus tuloista KTJ:n investointien kattamiseksi (poistot)	454 233	448 300	902 533

3 § MML:n osuus tuloista muiden kustannusten kattamiseksi 69 %	8 714 201	8 892 350	17606551
Kiinteistörekisteriä pitävien kuntien osuus tuloista 31 %	3 915 076	3 995 114	7 910 190
Tulo-osuudet yhteensä	16532708	16848928	33962363

Asetusehdotus sisältää esityksen kuntien osuuksien tuloutusaikataulusta kunnille.

Kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 5 §:n nojalla suoritteista kertyvät maksut kirjataan Maanmittauslaitoksen nettobudjetoidulle toimintamomentille 30.70.01. Maanmittauslaitos tulouttaa kiinteistörekisteriä pitävillä kunnille osuudet maksutuloista 4 §:n mukaisesti. Tämä kunnille tuloutettava osuus tuotoista ei sisälly Maanmittauslaitoksen arvioituihin tuottoihin valtion talousarviossa 2023-2024.

5 Asetusehdotuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä Maanmittauslaitoksen esityksen pohjalta. Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunnot valtiovarainministeriöltä, Maanmittauslaitokselta ja Suomen Kuntaliito ry:ltä.

6 Voimaantulo ja voimassaoloaika

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023 ja olemaan voimassa joulukuun 2024 loppuun.